

**«Գազել Ֆինանս»
ունիվերսալ վարկային
կազմակերպություն ՍՊԸ**

Ֆինանսական հաշվետվություններ

*2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	2
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Ներածություն	5
2. Պատրաստման հիմունքներ	6
3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ	7
4. Տոկոսային եկամուտ	14
5. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	14
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15
7. Պորտֆելային ներդրումներ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով	15
8. Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	16
9. Սեփական կապիտալ	18
10. Փոխառություններ	19
11. Ռիսկերի կառավարում	20
12. Կապիտալի կառավարում	27
13. Պայմանական դեպքեր	27
14. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ	28
15. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում	29
16. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր	34

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Գազել Ֆինանս» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՍՊԸ-ի միակ մասնակցին և Տնօրենների խորհրդին՝

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Գազել Ֆինանս» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՍՊԸ-ի («Կազմակերպություն») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2023թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվությունը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՅՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Եթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԷՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Եթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության Միջազգային Ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի Եթիկայի այն պահանջների, որոնք վերաբերում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտին, և պահպանել ենք Եթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և Տնօրենների խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՅՄՍ-ներին համապատասխան պատրաստելու և ճշմարիտ ներկայացնելու, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խաղաղության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, համապատասխան դեպքերում անընդհատ գործելու հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Կազմակերպությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են Էական խեղաթյուրումից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի Էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են Էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- ▶ Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների Էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած Էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով Էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- ▶ Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, սակայն ոչ Կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով:
- ▶ Չնայած ներքին կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան տեղեկատվության բացահայտման խելամուտությունը:
- ▶ Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Կազմակերպության անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն դարձնել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Կազմակերպության գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:
- ▶ Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Տնօրենների խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին վերահսկողությանը վերաբերող կարևոր թերությունների մասին:

«Էրնսթ և Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Գլխավոր տնօրեն

Էրիկ Չայրապետյան

Աուդիտի բաժնի գործընկեր

28 հունիսի, 2024թ.

Դմիտրի Յուրգելևիչ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

	Ծան.	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	4	270,964	470,312
Այլ տոկոսային եկամուտ	4	130,489	299,702
Տոկոսային ծախս	10	(271,211)	(217,578)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		130,242	552,436
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պորտֆելային ներդրումների իրական արժեքի զուտ փոփոխություններ	15	(327,042)	(399,267)
Չուտ կորուստ փոխարժեքային տարբերություններից		(116)	(4,256)
Այլ գործառնական եկամուտ		–	191
Գործառնական (կորուստ)/եկամուտ		(196,916)	149,104
Չուտ կորուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից	8	(346)	(1,459,955)
Գործառնական (վնաս)/եկամուտ արժեզրկումից հետո		(197,262)	(1,310,851)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(79,405)	(106,817)
Ընդհանուր և վարչական ծախսեր	5	(110,115)	(96,034)
Կանխավճարների և տրված փոխառությունների գծով արժեզրկումից վնաս		38	769
Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումից շահույթ	10	271,558	–
Վնաս նախքան շահութահարկով հարկումը		(115,186)	(1,512,933)
Շահութահարկի գծով ծախս		–	–
Չուտ վնաս տարվա համար		(115,186)	(1,512,933)
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս), որը չի կարող հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		36,144	(77,472)
Ներկայացման արժույթին փոխակերպումից արտարժույթային տարբերություններ		36,144	(77,472)
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս) տարվա համար		(79,042)	(1,590,405)

Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար

10-ից 34-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2024թ. հունիսի 28-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Տիգրան Զովինսկիյան
Գործադիր տնօրեն

Իրինա Օհանյան
Գլխավոր հաշվապահ

28 հունիսի 2024թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծան.	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	445,306	1,049,013
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	7	585,057	775,544
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	8	1,564,995	1,258,951
Այլ ակտիվներ		11,985	6,690
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ		4,677	7,671
Ընդամենը ակտիվներ		2,612,020	3,064,278
Պարտավորություններ			
Փոխառություններ	10	851,889	1,809,838
Այլ կրեդիտորական պարտքեր		14,840	14,252
Ընդամենը պարտավորություններ		866,728	1,824,091
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ		3,688,690	3,688,690
Լրացուցիչ վճարված կապիտալ		618,192	34,045
Կուտակված վնաս		(2,468,354)	(2,371,695)
Արտարժույթի վերահաշվարկի գծով պահուստներ		(74,711)	(110,853)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,745,291	1,240,188
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		2,612,020	3,064,278

**Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

	Ծան.	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		248,158	741,297
Անձնակազմի և այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի վճարում		(190,108)	(202,851)
Գործառնական ակտիվների աճ/(նվազում)			
Պորտֆելային ներդրումներ		(272,837)	469,404
Այլ ակտիվներ		(17)	(12,558)
Տրված կանխավճարներ		(5,316)	(1,743)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր		(220,120)	993,549
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում			(1,444)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների իրացում		–	130
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր		–	(1,314)
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Փոխառությունների մարում	10	(388,400)	
Մուտքեր փոխառություններից	10	–	86,024
Ֆինանսավորման գործունեությունում օգտագործած/ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր		(388,400)	86,024
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ		(608,520)	1,078,259
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 1 հունվարի		1,049,013	116,546
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների նկատմամբ		4,813	(145,792)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 31 դեկտեմբերի	6	445,306	1,049,013

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների հետ միասին և կազմի դրանց մի մասը:

**Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

հազ. Դրամ	Ծան.	Կանոնա- դրական կապիտալ	Լրացուցիչ վճարված կապիտալ	Կուտակված վնաս	Արտար- ժույթի վերահաշ- վարկի պահուստ- ներ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի, 2021 թ. Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում		2,037,826	–	(858,762)	(33,381)	1,145,683
Ներդրում կանոնադրական կապիտալում	9	1,650,865	34,045	–	–	1,684,910
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ		1,650,865	34,045	–	–	1,684,910
Վնաս տարվա համար Արտարժույթային տարբերություններ ներկայացման արժույթին փոխակերպման գծով		–	–	(1,512,933)	–	(1,512,933)
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		–	–	(1,512,933)	(77,473)	(1,590,406)
Մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի, 2022թ. Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում		3,688,691	34,045	(2,371,695)	(110,854)	1,240,187
Ներդրում կանոնադրական կապիտալում	9	–	584,146	–	–	584,146
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ		–	584,146	–	–	584,146
Վնաս տարվա համար Արտարժույթային տարբերություններ ներկայացման արժույթին փոխակերպման գծով		–	–	(115,186)	–	(115,186)
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		–	–	(115,186)	36,144	(79,042)
Մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի, 2023 թ.		3,688,691	618,191	(2,486,881)	(74,710)	1,745,291

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների հետ միասին և կազմի դրանց մի մասը:

1. Ներածություն

ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Գազել Ֆինանս» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՍՊԸ-ն (Կազմակերպություն) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 2018թ-ին: Կազմակերպության հիմնական գործունեությունը փոխառությունների տրամադրումն է իրավաբանական անձանց: Կազմակերպության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Կազմակերպությունը վարկային կազմակերպության լիցենզիա է ստացել 2018թ. հուլիսի 20-ին:

Կազմակերպության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0002, Տերյանի փ. 105/1:

Կազմակերպության միակ սեփականատերն է Gazelle Finance Holding Coöperatief U.A.: Կազմակերպության վերջնական մայր կազմակերպությունն է Օւտարիոյում, Կանադայում հիմնադրված Gazelle Fund LP սահմանափակ պատասխանատվությամբ գործընկերությունը:

բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Հետևաբար, Կազմակերպության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը, ինչպես նաև ընդհանուր գործարար միջավայրը շարունակում են զարգանալ: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից ու զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից ձեռնարկվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային միջոցառումների արդյունավետությունից:

2023 թվականի ընթացքում Կազմակերպությունը գործել է սպասվածից ավելի ուժեղ տնտեսական ակտիվության և համախառն պահանջարկի աճի միջավայրում՝ 2022 թվականի արդեն իսկ զգալի վերականգնումից հետո: համախառն պահանջարկի պայմաններում՝ 2022 թվականի արդեն զգալի վերականգնումից հետո: Չնայած տարվա ընթացքում հարևան Ադրբեջանի հետ ռազմական գործողությունների բռնկումներին, Ներառյալ հայաբնակեցված Լեռնային Ղարաբաղի բռնկական մաքրման հետևանքով մեծ թվով փախստականների ներհոսքին, Ուկրաինայում շարունակվող պատերազմին և դրան հաջորդած լոգիստիկայի խնդիրներին, Հայաստանի տնտեսությունը զգալի խթան ստացավ միջին խավի ռուսախոս ներգաղթյալների մեծ հոսքի շնորհիվ: Արդյունքում, Հայաստանում տնտեսական աճը կազմել է 9.4%՝ հիմնականում ծառայությունների, շինարարության և առևտրի ոլորտների շնորհիվ: 2023 թվականին գնաճային միջավայրը թուլացավ 2022 թվականին իր կիզակետն անցնելուց հետո կապված Ուկրաինայի՝ որպես ապրանքների հիմնական մատակարարի, կորստի, տրանսպորտային ծախսերի ավելացման և գնողունակության բարձրացման հետ: Հայաստանում ապրանքների և անշարժ գույքի առանց այն էլ բարձր գների ֆոնին 12-ամսյա գնաճը 2023-ին դանդաղել է մինչև 2%, 2022թ.-ի 8.6%-ի և 2021թ.-ի 7.7%-ի համեմատ: ՀՀ Կենտրոնական բանկը աստիճանաբար նվազեցրել է տոկոսադրույքը (վերաֆինանսավորման) ընդհանուր 1,5 տոկոսային կետով, տարին ավարտելով միաինչ 9,25%-ով: Քանի որ Հայաստանը թեւակոխել է գնանկումային շրջան, մինչև 2024թ. հունիսին ՀՀ Կենտրոնական բանկը շարունակել է նվազեցրել տոկոսադրույքը 1,25 տոկոսային կետով՝ մինչև 8%, հիմնականում հայկական արժույթի արժեւորման վերընթաց ճնշումը թուլացնելու նպատակով:

Պատերազմի շարունակության ընթացքում բարձր որակավորում ունեցող ներգաղթյալների (հատկապես Ռուսաստանից) թիվը Հայաստանում մնաց բարձր՝ նպաստելով Ռուսաստանից, Ուկրաինայից և Բելառուսից դրամական ներհոսքի ծավալների զգալի աճին և պլաստիկ քարտերով գործարքների ակտիվացմանը, ինչը շարունակեց դրական ազդեցություն ունենալ Հայաստանի տնտեսության վրա՝ նպաստելով երկնիշ տնտեսական աճին և ուժեղ ներքին արժույթին, որը 2022 թվականից ի վեր արժեւորվել է 25–30% համաշխարհային հիմնական արժույթների նկատմամբ: Կազմակերպության ղեկավարությունը հետևում է տնտեսական իրավիճակին ներկա միջավայրում: Քանի որ պատերազմը դեռևս շարունակվում է, անհնար է արժանահավատորեն գնահատել այն վերջնական ազդեցությունը, որը այն կարող է ունենալ Կազմակերպության վրա, քանի որ ընդհանուր առմամբ առկա է տնտեսության վրա ազդեցության անորոշություն:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պորտֆելային ներդրումների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով:

գ) Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Կազմակերպության գործառնական արժույթն ԱՄՆ դոլարն է («USD»): Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ համաձայն հաշվետվությունների ներկայացման պարտադիր պահանջների: Ֆինանսական ամբողջ տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: Կազմակերպությունը որոշել է ԱՄՆ դոլարը որպես իր գործառնական արժույթ՝ հաշվի առնելով իր ակտիվների կառուցվածքը, եկամուտները և ֆինանսավորումը:

դ) զնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որի դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ այն հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող է հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատումը, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատումը, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3;
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 11;
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություններ 10 և 15:

Կազմակերպությունը չի ճանաչել 2,557,401 հազար դրամ գումարի հետաձգված հարկային ակտիվ հարկային վնասի գծով (2022: 2,803,221 հազար դրամ), քանի որ քիչ հավանական է, որ կստեղծվի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց Կազմակերպությունը կկարողանա օգտագործել ստացված օգուտը:

3. Տեղեկություն հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների վերաբերյալ

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները հետևողականորեն կիրառվել են այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Կազմակերպությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (եթե այլ բան նշված չէ): Բացառությամբ սույն ծանոթագրության մեջ բացահայտված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 և ՀՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2 ստանդարտների փոփոխությունների, այլ ստանդարտներ կամ փոփոխություններ ազդեցություն չեն ունեցել Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՀՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում

ՀՀՄՍ 1-ում և ՀՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում («Էականության մասին դատողությունների կիրառում»), փոփոխությունները ներկայացնում են ուղեցույցներ և օրինակներ՝ օգնելու կազմակերպություններին կիրառել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վերաբերյալ Էականության դատողությունները: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության առավել օգտակար բացահայտումները՝ փոխարինելով «նշանակալի» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը «Էական» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե կազմակերպություններն ինչպես պետք է կիրառեն Էականության հայեցակարգը՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

Կազմակերպությունը վերանայել է հաշվապահական հաշվառման բացահայտման իր քաղաքականության, ինչպես ներկայացված է այս ծանոթագրությունում: Վերանայված Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը կենտրոնացնում է այն բանի վրա, թե ինչպես է Ընկերությունը կիրառել ՀՀՄՍ-ների պահանջները իր իսկ հանգամանքներում և ներառում է հիմնականում այն հոդվածները, որտեղ Ընկերությունն ընտրել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը ՀՀՄՍ-ներով թույլատրված մեկ կամ մի քանի տարբերակներից Էական դատողությունների կամ գնահատումների ենթակա հոդվածներից, և բացառում է այն տեղեկատվությունը, որը միայն կրկնօրինակում կամ ամփոփում է ՀՀՄՍ-ների պահանջները, ինչպես նաև ոչ Էական հարցերի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը:

- ▶ *Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)*
- ▶ *Միջազգային հարկային բարեփոխումներ - Մոտեցում II մոդելի կանոններ - ՀՀՄՍ 12 ստանդարտի փոփոխություններ*
- ▶ *ՀՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր*

Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Գործառնական արժույթից ներկայացման արժույթի փոխարկումից առաջացող արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում բանկերում պահվող առանց օգտագործման սահմանափակման մնացորդները, որոնք Կազմակերպության կողմից օգտագործվում են կարճաժամկետ հանձնառությունները կառավարելու համար: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

3. Տեղեկություն հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների վերաբերյալ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին Կազմակերպությունը դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվները ամորտիզացված արժեքով (ֆիքսված տոկոսադրույքով փոխառությունները), կամ FVTPL (բաժնային ներդրումներ և ներդրումները, որոնք չեն անցնում SPPI թեստը):

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխադրության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Կազմակերպությունը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանին: Գնահատումն իրականացնելիս Կազմակերպությունը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Կազմակերպության պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերաձևավորումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Կազմակերպությունն իր ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական պարտավորություններ

Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են, կամ գործող վարկատուի կողմից իր պայմանագրային պայմանների էական փոփոխության արդյունքում (տես ստորև):

3. Տեղեկություն Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների վերաբերյալ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Կազմակերպությունը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Փոփոխության շրջանակներում ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Առկա ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից:

Կազմակերպությունն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Կազմակերպությունը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Կազմակերպությունը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին:

Կազմակերպությունը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխությունը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն փոփոխության նպատակն է առավելագույն չափով հետ ստանալ/վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Կազմակերպությունը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկվում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրսգրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տես՝ ստորև դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ, որ բավարարվում են նման դեպքերում: Կազմակերպությունն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար փոփոխության նշանակալի լինելը:

3. Տեղեկություն Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների վերաբերյալ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ (շարունակություն)

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Կազմակերպությունը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Փոփոխությունների հետևանքով ճանաչված օգուտները կամ վնասները սովորաբար ներկայացվում են որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտի մաս:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում (ներառյալ մայր կազմակերպությանը կամ ընդհանուր հսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունից վերցված փոխառությունների փոփոխությունների դեպքում): Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Կազմակերպությունն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Կազմակերպությունը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- կապիտալի փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները հաճախ ստացված վճարները և գեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապաճանաչման պայմաններին, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, գեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

3. Տեղեկություն Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների վերաբերյալ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ (շարունակություն)

Արժեզրկում

Կազմակերպությունը ճանաչում է կորստի պահուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների համար:

Կազմակերպությունը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալի, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

- այլ ֆինանսական գործիքների, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում են հետևյալ կերպ.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Կազմակերպությանը հասանելիք դրամական հոսքերի և Կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում:
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում, որը զեղչվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

3. Տեղեկություն Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների վերաբերյալ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ (շարունակություն)

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտարկելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Կազմակերպության կողմից վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Կազմակերպությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի,
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 օր կամ ավելի ժամկետանց վարկը:

Դուրսգրումներ

Պորտֆելային ներդրումները դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ֆինանսական ակտիվը ամբողջությամբ վերցրած կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Կազմակերպությունը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների վերադարձման Կազմակերպության ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

Կանոնադրական կապիտալ

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն Կազմակերպության բաժնետոմսերը կարող են մարվել մասնակցի հայեցողությամբ: Կազմակերպությունը պարտավոր է վճարել դուրս եկող մասնակցին Կազմակերպության զուտ ակտիվների նրա բաժնեմասը դուրս գալու տարվա համար՝ դրամական միջոցներով, կամ մասնակցի համաձայնության դեպքում, ակտիվների բնաիրային փոխանցման միջոցով:

ՀՀՍՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» ստանդարտի համաձայն՝ մասնակիցներին վերագրելի զուտ ակտիվները դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջանում, քանի որ դեկավարությունը գտնում է, որ Կազմակերպության վերադարձելի ֆինանսական գործիքները բավարարում են ՀՀՍՍ 32 ստանդարտով սահմանված վերադարձելի ֆինանսական գործիքների հետ կապված սեփական կապիտալի ներկայացման բոլոր պահանջները:

3. Տեղեկություն Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների վերաբերյալ (շարունակություն)

Կանոնադրական կապիտալ (շարունակություն)

Պարտքի փոխակերպումը սեփական կապիտալի բաժնետերերի հետ

Մայր կազմակերպության կամ ընդհանուր հսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունների հանդեպ պարտավորությունների ներումը կամ Կազմակերպության կանոնադրական կապիտալում նրանց ներդրումը հաշվառվում է սեփական կապիտալում ապաճանաչված պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքին համապատասխան, առանց օգուտ կամ վնաս ճանաչելու։ Ահույթում կամ վնասում։ Մայր կազմակերպության կամ ընդհանուր հսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունների հանդեպ պարտավորությունների ապաճանաչման արդյունքը (լինի դա դրամական միջոցներով հաշվարկման կամ էական փոփոխության միջոցով) ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում։

Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք։

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Կազմակերպությունը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները։

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը։ Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը։

Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները։

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը։

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը։

3. Տեղեկություն հաշվապահական հաշվառման նշանակալի թաղաքականությունների վերաբերյալ (շարունակություն)

Դեռևս չգործող, սակայն հրապարակված ստանդարտներ

Ստորև նկարագրված են հրապարակված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք խմբի ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ժամանակ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել: Խումբը պատրաստվում է կիրառելիության դեպքում ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն չեն ունենա:

- ▶ *ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխություններ. Վարձակալության գծով պարտավորություն Վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներում*
- ▶ *Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ*
- ▶ *Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ – փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՀՀՄՍ 7 ստանդարտներում*

4. Տոկոսային եկամուտ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	270,964	470,312
	270,964	470,312
Այլ տոկոսային եկամուտ		
Այլ տոկոսային եկամուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ակտիվներից	125,249	210,592
Եկամտին մասնակցությամբ վարկերի՝ եկամտին մասնակցության բաղադրիչ	5,240	89,110
	130,489	299,702

5. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական և մասնագիտական ծառայությունների արժեք	68,617	47,676
Վարձակալության գծով ծախսեր	14,664	16,296
Շենքի, սարքավորումների և ոչ նյութական ակտիվների սպասարկման ծախսեր	7,913	20,863
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	3,800	4,584
Գործուղման ծախսեր	414	1,051
Այլ ծախսեր	14,707	5,564
	110,115	96,034

Կազմակերպության 2023 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 3,189 հազար դրամ (առանց ԱԱՀ): Կազմակերպության արտաքին աուդիտորի կողմից ոչ աուդիտորական ծառայություններ չեն մատուցվել:

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում		
- B1 վարկանիշով	445,306	1,049,013
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	445,306	1,049,013

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների պարտքային որակը բացահայտելու համար Կազմակերպությունն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են փուլ 1-ին և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի մեկ բանկում (2022թ.՝ մեկ բանկ) տեղաբաշխված միջոցներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Կազմակերպության սեփական կապիտալի 10%-ը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 445,222 հազար դրամ (2022թ.՝ 1,046,826 հազար դրամ):

7. Պորտֆելային ներդրումներ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Եկամտին մասնակցությամբ վարկերում պարտքային ներդրումները և ներդրումները բաժնային գործիքներում չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ուներ վեց ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկերում և մեկ ներդրում բաժնային գործիքներում: Ստորև ներկայացված են ներդրումների մանրամասները:

հազ. դրամ	Ոլորտ	Մարման ժամկետ	Իրական արժեք
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Մանրածախ առևտուր և սպասարկման ոլորտ	2025-2026	99,078
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Թեթև արդյունաբերություն	2026	75,042
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Հանգստի կազմակերպում և զբոսաշրջություն	2025	301,606
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Շինարարություն	2025	69,833
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում			545,599
Ներդրում բաժնային գործիքներում	Մանրածախ առևտուր և սպասարկման ոլորտ	n/a	39,498
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ բաժնային գործիքներում			39,498
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			585,057

7. Պորտֆելային ներդրումներ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով (շարունակություն)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ուներ տասնմեկ ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկերում և մեկ ներդրում բաժնային գործիքներում: Ստորև ներկայացված են ներդրումների մանրամասները:

հազ. դրամ	Ոլորտ	Մարման ժամկետ	Իրական արժեք
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Հանգստի կազմակերպում և զբոսաշրջություն	2023-2025	418,563
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Արդյունաբերություն	2024-2026	121,752
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Թեթև արդյունաբերություն	2026	94,434
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Շինարարություն	2025	93,872
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում			728,622
Ներդրում բաժնային գործիքներում	Արդյունաբերություն	կ/չ	46,922
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ բաժնային գործիքներում			46,922
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			775,544

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ուներ ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում և ներդրումներ բաժնային գործիքներում մեկ պայմանագրային կողմի հետ (2022թ.՝ մեկ պայմանագրային կողմ), որոնց իրական արժեքը գերազանցում էր Կազմակերպության սեփական կապիտալի 10%-ը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների իրական արժեքը կազմում է 332,173 հազար դրամ (2022թ.՝ 418,563 հազար դրամ):

Կազմակերպության բաժնային գործիքներում և եկամտին մասնակցությամբ վարկերում պարտքային ներդրումները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով և հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Եկամտին մասնակցությամբ վարկերում պարտքային ներդրումների իրական արժեքները ստացվել են կիրառելով գեղչման դրույքի ճշգրտման մեթոդը, որի դեպքում դրամական հոսքերը երաշխավորված են պայմանագրով: Գնահատման այս մեթոդը չափավորվել է այնպես, որ սկզբնական ճանաչման պահի դրությամբ գնահատման մեթոդի արդյունքը հավասարվի գործարքի գնին: Բաժնային գործիքներում ներդրումների իրական արժեքները նույնպես ստացվել են կիրառելով գեղչման դրույքի ճշգրտման մեթոդը, սակայն այս դեպքում դիտարկվող դրամական հոսքերն իրենցից ներկայացնում են վաճառքի օպցիոնի իրագործելիս պայմանագրով համաձայնեցված նվազագույն ներքին հատույցադրույքին համապատասխան առաջացող դրամական հոսքերը, որպես գեղչման դրույք կիրառելով սեփական կապիտալի դրույքը (cost of equity):

8. Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ

Ֆինսված տոկոսադրույքով վարկերում ներդրումները չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ (համախառն)	1,936,919	1,514,279
Տեխնիկական աջակցության փոխառություններ	92,028	42,031
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(463,952)	(330,949)
	1,564,995	1,225,361

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ տրամադրվել է երեք նոր պայմանագրային կողմի (2021թ.՝ մեկ պայմանագրային կողմի):

8. Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ (շարունակություն)

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով պորտֆելային ներդրումների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Պորտֆելային ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	621,291	527,877	407,142	1,556,310
Նոր ակտիվներ ստեղծված կամ ձեռք բերված	626,210	8,642	–	634,852
Մարված ակտիվներ	(210,979)	(27,368)	(33,918)	(272,265)
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	–	(370,468)	370,468	–
Դուրս գրված գումարներ	–	–	–	–
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ շարժեր	23,376	5,833	80,841	110,050
Մնացորդ 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,059,898	144,516	824,533	2,028,947

Պորտֆելային ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստ 2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(16,752)	(27,281)	(286,916)	(330,949)
Նոր ակտիվներ ստեղծված կամ ձեռք բերված	(6,542)	(1,700)	–	(8,242)
Մարված ակտիվներ	5,901	995	11,417	18,313
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	–	23,092	(23,092)	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև մնացորդների տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորուստի վրա	–	–	(109,389)	(109,389)
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ շարժեր	(4,148)	282	(29,819)	(33,685)
Մնացորդ 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(21,541)	(4,612)	(437,799)	(463,952)

2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով պորտֆելային ներդրումների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Պորտֆելային ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,347,079	630,198	27,842	3,005,119
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	532,109	425,731	–	1,022,162
Մարված ակտիվներ	(832,853)	–	–	(832,853)
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(237,031)	237,031	–	–
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(945,026)	(562,924)	1,507,950	–
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,300,505)	(1,300,505)
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ շարժեր	(242,987)	(202,159)	107,533	(337,613)
Մնացորդ 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	621,291	527,877	407,142	1,556,310

8. Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ (շարունակություն)

Պորտֆելային ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստ 2022 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(125,875)	(83,915)	(17,574)	(227,364)
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(7,049)	(4,313)	–	(11,362)
Մարված ակտիվներ	–	–	–	–
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(10,730)	10,730	–	–
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	353,550	623,341	(976,891)	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև մնացորդների տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորուստի վրա և ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկների մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխության ազդեցությունը	(579,127)	(557,743)	(311,723)	(1,448,593)
Դուրս գրված գումարներ	–	–	1,300,505	1,300,505
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ շարժեր	352,479	(15,381)	(281,233)	55,865
Մնացորդ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(16,752)	(27,281)	(286,916)	(330,949)

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումների գծով գրավը հիմնականում անշարժ գույք է, սարքավորումներ և սեփականատերերից երաշխիքներ: Գրավի բացակայության դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստը 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավելի բարձր կլիներ 116,516 հազար դրամով (2022թ.՝ 12,765 հազար դրամ):

9. Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալի սեփականատերերին իրավասու են ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները:

Միակ մասնակիցը 2022 թվականին ավելացրել է Կազմակերպության կանոնադրական կապիտալը 1,684,910 հազար ՀՀ դրամով՝ Կազմակերպությանը տրված վարկերի մասը սեփական կապիտալի փոխակերպելով:

2023 թվականին միակ մասնակիցը փոփոխել է Կազմակերպությանը տրամադրված փոխառությունների պայմանները՝ ներելով 584,146 ՀՀ դրամ հաշվեգրված տոկոսները և փոխառության պայմանագրային տոկոսադրույքը դարձնելով 0% (Ծանոթագրություն 10): Այս փոփոխության արդյունքում Կազմակերպությունը 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա սեփական կապիտալի փոփոխությունների հաշվետվության մեջ ուղղակիորեն ճանաչել է 584,146 ՀՀ դրամ լրացուցիչ վճարված կապիտալի ավելացում:

Շահաբաժիններ

2023 և 2022թթ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո մինչև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթիվը շահաբաժիններ չեն առաջարկվել:

10. Փոխառություններ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Գրավով չապահովված փոխառություններ մայր ընկերությունից	667,709	1,630,764
Տեխնիկական աջակցության փոխառություններ մայր ընկերությունից	184,180	179,074
	851,889	1,809,838

ա) Պայմանները և մարման ժամանակացույցը

Ստորև ներկայացված են փոխառությունների համար գործող պայմանները՝

հազ. դրամ	Արժույթ	Անվանակ. տոկոսադր.	Մարման տարի	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Գրավով չապահովված փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	ԱՄՆ դոլար	8.78%-10%	2026-2027	667,709	1,630,764
Տեխնիկական աջակցության փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	ԱՄՆ դոլար	0%	Ցպահանջ	184,180	179,074
				851,889	1,809,838

2023 թվականի մարտին Մայր կազմակերպությունը՝ Gazelle Finance Holding Cooperatief U.A.-ն փոփոխել է Մայր կազմակերպության և Կազմակերպության միջև վարկային համաձայնագիրը: Փոփոխության ակտի համաձայն՝ կասեցվել է տոկոսների ցանկացած հաշվեգրում, մինչդեռ Կազմակերպության կողմից մինչև փոփոխության օրը Մայր ընկերությանը վճարվելիք բոլոր հաշվեգրված տոկոսները ներվել են: Այս փոփոխության արդյունքում կազմակերպությունը 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա սեփական կապիտալի փոփոխությունների հաշվետվությունում ուղղակիորեն ճանաչել է 584,146 ՀՀ դրամ լրացուցիչ վճարված կապիտալի ավելացում (Ծանոթագրություն 9): Ի լրումն, Կազմակերպությունը որոշել է, որ չմարված փոխառությունների պայմանները էապես փոփոխվել են տոկոսադրույքի 0%-ով նվազման արդյունքում, ինչը հանգեցրել է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչման և Նոր ֆինանսական պարտավորության իրական արժեքով ճանաչմանը՝ 271,558 ՀՀ դրամ շահույթով: 2023 թվականի շահույթում կամ վնասում ապաճանաչելով ֆինանսական պարտավորությունները՝ ապաճանաչված պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և Նոր պարտավորության իրական արժեքի տարբերությամբ (չափվել է 12.32% շուկայական տոկոսադրույքի կիրառմամբ փոփոխման ամսաթվի դրությամբ):

բ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2023թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,809,838	3,863,422
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի գծով փոփոխություններ		
Մուտքեր	–	86,024
Մարումներ	(388,400)	–
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի գծով փոփոխություններ	(388,400)	86,024
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը և այլ փոփոխություններ	14,944	(673,075)
Պարտքի փոխարկում սեփական կապիտալի (Ծան. 9)	(584,146)	(1,684,910)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումից օգուտ	(271,558)	–
Տոկոսային ծախս շահույթում կամ վնասում	271,211	217,578
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	851,889	1,809,838

11. Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է վարկային կազմակերպությունների համար և Կազմակերպության գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերը այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով:

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման և ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Կազմակերպության գործունեության իրականացումն ապահովելու համար:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում և վերահսկվում են ղեկավարության կողմից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Կազմակերպության ներսում: Կազմակերպությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտադրության փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը: Ղեկավարությունը պատասխանատու է շուկայական ռիսկի կառավարման համար:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Կազմակերպությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Կազմակերպությունը չունի լողացող տոկոսադրույքով էական գումարի գործիքներ, և, հետևաբար, չի ենթարկվում տոկոսադրույքի ռիսկի, որը բխում է լողացող տոկոսադրույքների փոփոխություններից:

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Արժույթային ռիսկ

Կազմակերպությունն ունի դրամով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազ. դրամ

	2023թ.	2022թ.
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	36,086	51,385
Պորտֆելային ներդրումներ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող	39,499	46,922
Այլ ակտիվներ	11,985	6,690
Ընդամենը ակտիվներ	87,570	104,997
Պարտավորություններ		
Այլ կրեդիտորական պարտք	(14,840)	(14,252)
Ընդամենը պարտավորություններ	(14,840)	(14,252)
Չուտ դիրք	72,730	90,745

Դեկտեմբերի 31-ին ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ՀՀ դրամի թուլացումը (ամրապնդումը), ինչպես նշված է ստորև, կբարձրացնե (կնվազեցնե) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարներով: Այս վերլուծությունը կատարվում է «միևի հարկերը» սկզբունքով և հիմնված է արտարժույթի փոխարժեքի շեղումների վրա, որոնք Կազմակերպությունը ողջամտորեն հնարավոր է համարել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Արտարժույթի փոխարժեքի շեղումից ստացված եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մնացած բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, մնում են անփոփոխ:

հազ. դրամ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2023թ.	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը 2023թ.	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2022թ.	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը 2022թ.
Արժույթ				
ՀՀ դրամ	5.00%	3,636	5.0%	4,537
ՀՀ դրամ	(5.00)%	(3,636)	(5.0)%	(4,537)

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Կազմակերպությունում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար): Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ղեկավարության կողմից:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ		
Պարտքային ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	545,559	728,622
Ներդրումներ բաժնային գործիքներում	39,499	46,922
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	1,564,995	1,225,361
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	445,306	1,049,013
Ընդամենը առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	2,595,359	3,049,918

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ - ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումների պարտքային ռիսկ

Կազմակերպությունը դասակարգում է ներդրողներին / կատարված ներդրումները իր պորտֆելում՝ ըստ ներդրողների պարտքային ռիսկի / ներդրումների պարտքային ռիսկի կատեգորիայի:
Կազմակերպությունն այժմ հաշվի է առնում ռիսկի հետևյալ չորս կատեգորիաները՝ պորտֆելը իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով գնահատելիս և չափելիս.

Ռիսկի կատեգորիա 1: Կայուն ֆինանսական վիճակ ունեցող ներդրման օբյեկտները կամ հաճախորդներին վերագրելի ներդրումները. ձևավորումից/սկզբնական ճանաչումից հետո Էական վատթարացում չի նկատվել (տույնիսկ եթե կատարվել է փոքր վերանայում), որը չի կարող սահուն կերպով հակադարձվել, ներդրումներից կանխատեսված դրամական հոսքերից Էական շեղումներ չեն սպասվում, և հեռանկարը դրական է: Որևէ կասկածից խուսափելու համար բիզնեսից բխող փոքր վերանայումները և/կամ սկզբնական մարման ժամանակացույցի թեթև վերանայումը (օրինակ՝ ամսական ֆիքսված վճարման ամսաթվի փոփոխման պատճառով) ռիսկի դասակարգումը վերանայելու պատճառ չեն: Նման ներդրումները/ներդրումներ իրականացնող անձինք, որոշվում է, որ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ռիսկերի կատեգորիա 2: Ներդրման օբյեկտները կամ այն հաճախորդներին վերագրելի ներդրումները, որոնց ֆինանսական կատարողականը զգալիորեն վատթարացել է ձևավորումից ի վեր, և որտեղ վերականգնումը, ամենայն հավանականությամբ, ավելի շատ ջանքեր կպահանջի և կարող է երկարաձգվել ժամանակի ընթացքում: Կամ, երբ ապագա կատարողականի հեռանկարն ավելի վատն է, քան սկզբնապես կանխատեսված էր, և կա ռիսկ, որ դրամական միջոցների հոսքերի որոշակի մասը կարող է կորել, այսինքն՝ հավանականություն կա, որ ի սկզբանե պլանավորված եկամտաբերությունը (կամ նվազագույն ցանկալի եկամտաբերությունը) այս ներդրումներից չի ստացվի, սակայն. ներդրումների կորուստ դժվար թե սպասվի:

Ռիսկերի կատեգորիա 3: Ներդրման օբյեկտները կամ այն հաճախորդներին վերագրելի ներդրումները, որոնց դեպքում պարտավորության չափաստող դառնալու ռիսկը զգալիորեն մեծ է, երբ որոշակի է, որ դրամական միջոցների հոսքերի մի մասի կորուստն անխուսափելի է: Այս կատեգորիան համընկնում է ամորտիզացված արժեքով չափվող այդ գործիքների՝ պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների դասակարգման հետ:

Ռիսկերի կատեգորիա 4: Ներդրման օբյեկտները կամ այն հաճախորդներին վերագրելի ներդրումները, որոնք ունեն շատ բարձր՝ մինչև 100% կորուստների ակնկալիք/ վերականգնում չի սպասվում: Փոխառումն դժվար թե վճարի իր պարտավորությունները Կազմակերպությանը, եթե չդիմի այնպիսի գործողությունների, ինչպիսին է գրավի կամ արժեթղթի իրացումը (եթե կան այդպիսիք): Նման պարտավորությունները մեծամասամբ կամ ամբողջովին դուրս են գրվում, իսկ հաճախորդները համարվում են դեֆոլտի ենթարկված:

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)

Ռիսկի 3 և 4 կատեգորիաների պարտքային ներդրումները համարվում են չաշխատող վարկեր:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ հազ. դրամ	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեքը 31 դեկտեմբերի 2023թ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
Ռիսկի կատեգորիա 1	1,038,629	1,038,629	–	–
Ռիսկի կատեգորիա 2	381,324	–	139,904	241,420
Ռիսկի կատեգորիա 3	145,042	–	–	145,042
Ռիսկի կատեգորիա 4	–	–	–	–
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	1,564,995	1,038,629	139,904	386,462

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ Հազար դրամ	Ընդամենը համախառն հաշվեկշռային արժեքը 31 դեկտեմբերի 2022թ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
Ռիսկի կատեգորիա 1	617,316	617,316	–	–
Ռիսկի կատեգորիա 2	527,877	–	527,877	–
Ռիսկի կատեգորիա 3	411,117	–	–	411,117
Ռիսկի կատեգորիա 4	–	–	–	–
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	1,556,310	617,316	527,877	411,117

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Որոշելու համար, թե արդյոք ֆինանսական գործիքի գծով պարտագանցման ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Կազմակերպությունը դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի:

Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալներ և վերլուծություն:

Գնահատման նպատակն է պարզել, թե արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ՝ համեմատելով հետևյալ ցուցանիշները.

- դեֆոլտի հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ,
- դեֆոլտի հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում ժամանակի տվյալ պահի համար, որը գնահատվել է պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի սկզբնական ճանաչման պահին (ճշգրտված վաղաժամ մարումների ակնկալիքների փոփոխությունների մասով՝ կիրառելի լինելու դեպքում):

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)

Կազմակերպությունն օգտագործում է երեք չափանիշ, որոշելու համար, թե արդյոք տեղի է ունեցել դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ.

- քանակական թեստ՝ հիմք ընդունելով վարկանիշի փոփոխությունն ի համեմատություն սկզբնական ճանաչման պահի վարկանիշի (արտաքին վարկանիշի նվազում 1 նիշով),
- որակական ցուցանիշները՝ ելնելով Կազմակերպության փորձագիտական դատողություններից,
- ժամկետանցության 30-օրյա սահմանափակիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս որպես առանցքային ելակետային տվյալներ հանդես են գալիս հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքները.

- դեֆոլտի հավանականությունը (PD),
- դեֆոլտից առաջացած վնաս (LGD),
- դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեք (EAD):

1-ին փուլի գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականությունը դեֆոլտից առաջացած վնասին և դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքին: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են ամբողջ ժամկետի համար դեֆոլտի հավանականությունը բազմապատկելով դեֆոլտից առաջացած վնասին և դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքին:

Դեֆոլտի հավանականությունը որոշելու համար Կազմակերպությունն օգտագործում է արտաքին վարկանիշային գործակալություններից ստացված տեղեկատվությունը:

Դեֆոլտից առաջացած վնասը գնահատելու համար Կազմակերպությունը կիրառում է արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունը:

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը իրենից ներկայացնում է պարտքի ակնկալվող գումարը դեֆոլտի դեպքում: Կազմակերպությունը դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը հաշվարկում է հիմք ընդունելով պայմանագրային կողմի պարտքի ընթացիկ գումարը և պայմանագրով թույլատրվող և ամորտիզացված արժեքի հաշվառման արդյունքում այդ գումարի հնարավոր փոփոխությունները: Ֆինանսական ակտիվի համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը իրենից ներկայացնում է վերջինիս համախառն հաշվեկշռային արժեքը դեֆոլտի պահին:

Ստորև ներկայացված են այն պորտֆելները, որոնց համար արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունն օգտագործվել է որպես նշանակալի ելակետային տվյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս:

Չազար դրամ	Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն		Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն	
	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31	Դեֆոլտի հավանականություն	Դեֆոլտից առաջացած վնաս
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	1,564,995	1,258,951	«Moody's» դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	445,306	1,049,013	«Moody's» դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ

Կազմակերպության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ղեկավարության կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխառվածքային հանձնառությունների գծով չգեղջված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է պայմանագրային չգեղջված դրամական հոսքերը ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մնացորդների պայմանագրային մարման ժամկետի

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծությունը ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմնված պայմանագրային չգեղջված մարման ենթակա պարտավորությունների վրա:

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր և համախառն գումար	Հաշվե- կշռ. արժեք
հազ. դրամ							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Փոխառություններ	184,179	–	–	–	793,874	978,054	851,889
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	14,840	–	–	–	–	14,840	14,840
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	199,019	–	–	–	793,874	992,893	866,728

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր և համախառն գումար	Հաշվե- կշռ. արժեք
հազ. դրամ							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Փոխառություններ	179,074	–	–	–	2,270,515	2,449,590	1,809,838
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	14,252	–	–	–	–	14,252	14,252
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	193,327	–	–	–	2,270,515	2,463,842	1,824,091

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ (շարունակություն)

Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների՝

31 դեկտեմբերի 2023թ.

հազ. դրամ	Ցպահանջ և միջև					
	1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ակտիվ						
Պարտքային ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	5,199	15,715	90,962	433,687	–	545,559
Ներդրումներ բաժնային գործիքներում	–	–	–	–	39,499	39,499
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	341,094	–	195,111	1,028,790	–	1,564,995
Այլ ակտիվներ	1,306	–	–	–	10,679	11,985
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	445,306	–	–	–	–	445,306
Ընդամենը ակտիվներ	787,706	15,715	286,073	1,426,477	50,178	2,602,149
Պարտավորություններ						
Փոխառություններ	184,179	–	–	667,709	–	851,889
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,494	–	–	–	–	3,494
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	11,346	–	–	–	–	11,346
Ընդամենը պարտավորություններ	199,019	–	–	667,709	–	866,728
Չուտ դիրք	588,687	15,715	286,073	794,768	50,178	1,735,421

31 դեկտեմբերի 2022թ.

հազ. դրամ	Ցպահանջ և միջև					
	1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ակտիվ						
Պարտքային ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	8,707	17,466	168,485	533,964	–	728,622
Ներդրումներ բաժնային գործիքներում	–	–	–	–	46,922	46,922
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	98,752	63,629	330,660	732,320	–	1,225,361
Այլ ակտիվներ	40	–	–	–	6,650	6,690
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,049,013	–	–	–	–	1,049,013
Ընդամենը ակտիվներ	1,156,512	81,095	499,145	1,266,284	61,244	3,056,608
Պարտավորություններ						
Փոխառություններ	178,419	–	–	1,631,419	–	1,809,838
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	5,716	–	–	–	–	5,716
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	8,536	–	–	–	–	8,536
Ընդամենը պարտավորություններ	192,671	–	–	1,631,419	–	1,824,090
Չուտ դիրք	963,841	81,095	499,145	(365,135)	61,244	1,232,518

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ (շարունակություն)

Պորտֆելային ներդրումները պայմանագրային ժամկետանց վճարումներով ներկայացված են «Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս» հոդվածում:

12. Կապիտալի կառավարում

Կազմակերպության կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Կազմակերպությունը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ վարկային կազմակերպությունների նվազագույն բաժնետիրական կապիտալը պետք է կազմի 150,000 հազար դրամ և ընդհանուր կապիտալը՝ 150,000 հազար դրամ: 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության բաժնետիրական կապիտալի և ընդհանուր կապիտալի չափերը համապատասխանում էին սահմանված նվազագույն կապիտալի պահանջներին:

13. Պայմանական դեպքեր

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական ծառայությունների ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են այլ երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Կազմակերպությունն ամբողջովին չի ապահովագրել իր գրասենյակները և սարքավորումները, այն ապահովագրված չէ նաև գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին վնաս հասցնելուց՝ Կազմակերպության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ պայմանական դեպքերի կանխարգելումը և դրանցից հետո գործունեության վերականգնումն ապահովող հսկողության մեխանիզմների կիրառման արդյունքում որոշակի ակտիվների կորստի կամ ոչնչացման ռիսկը զգալի բացասական ազդեցություն չի ունենա Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Ղառական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը կարող է հանդես գալ որպես ղառական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

2020թ. հունվարի 1-ից Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է տրանսֆերային գնագոյացման օրենսդրությունը: Օրենսդրությունը գործում է 2020թ. և հաջորդ տարիներ համար: Տրանսֆերային գնագոյացման տեղական կանոնները համանման են ՏՀԶԿ-ի ուղեցույցներին, սակայն որոշակի հանգամանքներում առկա է անորոշություն հարկային օրենսդրության գործնական կիրառման հետ կապված:

13. Պայմանական դեպքեր (շարունակություն)

Պայմանական հարկային պարտավորություններ (շարունակություն)

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները պարտադրում են հարկ վճարողներին պատրաստել տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթեր վերահսկվող գործարքների համար և սահմանում են լրացուցիչ հարկերի և տոկոսների հաշվեգրման հիմքեր և մեխանիզմներ, եթե վերահսկվող գործարքների գները տարբերվեն շուկայական գներից:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները կիրառելի են ստորև ներկայացված գործարքների նկատմամբ, եթե վերահսկվող գործարքի հանրագումարը գերազանցում 200 միլիոն դրամը հարկային տարում:

- միջսահմանային գործարքներ կապակցված կողմերի միջև,
- միջսահմանային գործարքներ օֆշորային գոտիներում գրանցված ընկերությունների հետ՝ անկախ կապակցված կողմ լինելու հանգամանքից,
- կապակցված կողմերի միջև երկրի ներսում իրականացվող գործարքներ, որոնք սահմանված են ՀՀ հարկային օրենսգրքով:

Քանի որ հարկային մարմինները և դատարանները չունեն տրանսֆերտային գնագոյացման կանոնների կիրառման փորձ, դժվար է կանխատեսել տրանսֆերտային գնագոյացման նոր կանոնների ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ ճշգրտորեն է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների՝ իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

14. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Վերահսկողություն

Կազմակերպության մայր կազմակերպությունն է Նիդերլանդներում գրանցված Gazelle Finance Holding Coöperatief U.A.: Կազմակերպության վերջնական մայր կազմակերպությունն է Օւստարիոյում՝ Կանադայում հիմնադրված Gazelle Fund LP սահմանափակ պատասխանատվությամբ գործընկերությունը: Գործընկերության սահմանափակ պատասխանատվությամբ գործընկերներն են՝ Dutch Good Growth Fund (DGGF) – 38.87%, Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden (Հոլանդական զարգացման բանկ) (FMO) – 30.61%, Partnership Fund – 29.15%: Գործընկերությունը ղեկավարում են «Գազել Ֆինանս Փարթներս» ՍՊԸ-ն և «Գազել Ֆինանս» ՍՊԸ-ն, որոնք գրանցված են ԱՄՆ արժեթղթերի և բորսաների հանձնաժողովում (SEC) որպես գրանցումից ազատված, սակայն հաշվետվություն ներկայացնող խորհրդատու:

Գործարքներ Ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

Շահույթ կամ վնաս	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված աշխատակիցների վարձատրություն	52,733	83,338

14. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ (շարունակություն)

Այլ գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2023թ. հազ. դրամ	Միջին տոկոսադրույք, %	2022թ. հազ. դրամ	Միջին տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն Մայր կազմակերպություն				
Փոխառություններ	667,709	0.00%	1,630,764	7.39%
Տեխնիկական աջակցության փոխառություններ	184,180	–	179,074	–
	851,889		1,809,838	

Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար մյուս կապակցված կողմերի հետ գործարքների հետ կապված շահույթում կամ վնասում ներառված գումարները հետևյալն են.

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Մայր կազմակերպություն		
Տոկոսային ծախս	271,211	217,578
Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումից շահույթ	271,558	–

ՏԵՍ 9-րդ և 10-րդ ծանոթագրությունները մայր ընկերության հետ 2023 և 2022 թվականներին պարտքային և սեփական կապիտալի գործարքների համար:

15. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Կազմակերպությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ելակետային տվյալները ոչ դիտարկելի են: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

15. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում (շարունակություն)

առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	Իրական արժեքի չափում				Հաշվեկշռ. արժեք
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ					
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	–	–	545,559	545,559	545,559
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ բաժնային գործիքներում	–	–	39,498	39,498	39,498
Բացահայտված իրական արժեքով ակտիվներ					
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	–	–	1,697,076	1,697,076	1,564,995
Բացահայտված իրական արժեքով պարտավորություններ					
Փոխառություններ	–	–	667,709	667,709	851,889

առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	Իրական արժեքի չափում				Հաշվեկշռ. արժեք
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ					
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	–	–	728,621	728,621	728,621
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ բաժնային գործիքներում	–	–	46,922	46,922	46,922
Բացահայտված իրական արժեքով ակտիվներ					
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	–	–	1,442,451	1,442,451	1,225,361
Բացահայտված իրական արժեքով պարտավորություններ					
Փոխառություններ	–	–	1,422,490	1,422,490	1,810,493
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	14,252	–	14,252	14,252

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 3-րդ մակարդակի իրական արժեքների շարժը 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար.

հազ. դրամ	Ներդրումներ բաժնային գործիքներում	Պարտքային ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում
Սկզբնական մնացորդ առ հունվարի 1, 2023 թ.	46,922	728,622
Իրական արժեքի գույք փոփոխություն (չիրացված)	(14,905)	(312,137)
Այլ տոկոսային եկամուտի հաշվեգրում (չիրացված)	–	–
Կուտակված տոկոս	–	130,489
Վաճառք/Իրացում/Վերադարձ	–	(21,814)
Արտարժույթի վերագնահատման ազդեցություն	7,481	20,399
Վերջնական մնացորդ առ դեկտեմբերի 31, 2023 թ.	39,498	545,559

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 3-րդ մակարդակի իրական արժեքների շարժը 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար.

15. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում (շարունակություն)

<i>հազ. դրամ</i>	<i>Ներդրումներ բաժնային գործիքներում</i>	<i>Պարտքային ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում</i>
Սկզբնական մնացորդ առ հունվարի 1, 2022թ.	160,289	1,935,633
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն (չիրացված)	2,656	(175,172)
Ձեռքբերումներ / ավելացումներ	40,949	39,109
Վաճառքներ/օտարումներ	(132,080)	(608,258)
Դուրսգրումներ (իրացված կորուստներ)	(14,691)	(212,060)
Արտարժույթի վերագնահատման ազդեցություն	(10,201)	(250,631)
Վերջնական մնացորդ առ դեկտեմբերի 31, 2022թ.	46,922	728,621

Զգայունության վերլուծություն

Եկամտին մասնակցությամբ վարկերում պարտքային ներդրումներում և բաժնային գործիքներում ներդրումներում իրական արժեքների համար նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալներից մեկի՝ խելամոռեն հնարավոր փոփոխությունները, այլ ելակետային տվյալները հաստատուն պահելով, 2023 և 2022 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կունենան հետևյալ ազդեցությունները:

2023թ.	Զուտ ակտիվների զուտ աճ / (նվազում)	
<i>հազ. դրամ</i>	<i>Աճ</i>	<i>(Նվազում)</i>
Զեղչման դրույքը եկամտին մասնակցությամբ վարկերի համար/ սեփական կապիտալի արժեքը և կապիտալի միջին կշռված արժեքը բաժնային գործիքներում ներդրումների համար շեղվում է բազային դրույքից +/- 3.0% -ով	-	24,044 (26,034)
Դրամական հոսքերի վերականգնելիությունը եկամտին մասնակցությամբ վարկերից և բաժնային գործիքներում ներդրումներից ակնկալվողից շեղվում է +/- 20.0%-ով	72,556	(72,556)

2022թ.	Զուտ ակտիվների զուտ աճ / (նվազում)	
<i>հազ. դրամ</i>	<i>Աճ</i>	<i>(Նվազում)</i>
Զեղչման դրույքը եկամտին մասնակցությամբ վարկերի համար/ սեփական կապիտալի արժեքը և կապիտալի միջին կշռված արժեքը բաժնային գործիքներում ներդրումների համար շեղվում է բազային դրույքից +/- 3.0% -ով	31,644	(34,719)
Դրամական հոսքերի վերականգնելիությունը եկամտին մասնակցությամբ վարկերից և բաժնային գործիքներում ներդրումներից ակնկալվողից շեղվում է +/- 20.0%-ով	101,747	(101,747)

Իրական արժեքի գնահատումները նպատակ ունեն ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և սուբյեկտիվ դատողությունների կիրառումը, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները, համեմատությունը նմանատիպ գործիքների հետ, որոնց համար գոյություն ունեն շուկայական դիտարկելի գներ և այլ գնահատման մոդելներ: Գնահատման տեխնիկայում օգտագործվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սպրեդերը և այլ ճշգրտումներ, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է հասնել իրական արժեքի որոշմանը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը պետք է որոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

15. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում (շարունակություն)

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս գնահատման տեխնիկաներն ու մեթոդները, ինչպես նաև նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները, որոնք օգտագործվում են Կազմակերպության Մակարդակ 3-ի պարտքային և բաժնային գործիքներում ներդրումների իրական արժեքը չափելու համար:

Տեսակ	Գնահատման տեխնիկա	Գնահատման մեթոդ	Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ	Փոխկապակցվածություն նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալների և իրական արժեքի չափման միջև
Պարտքային ներդրումներ՝ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	Ներդրումներից զեղչված դրամական հոսքեր դեպի Կազմակերպություն: Իրական արժեքը Ռիսկի կատեգորիա 1-ին պատկանող եկամտին մասնակցությամբ վարկերում, որտեղ դրամական միջոցների հոսքերը պայմանագրով երաշխավորված են (Ռիսկի կատեգորիա 1-ի համար), ստացվում է՝ օգտագործելով զեղչման դրույքով ճշգրտման տեխնիկան, մինչդեռ Ռիսկի 2, 3 կատեգորիաներին դասվող եկամտին մասնակցությամբ վարկերի իրական արժեքը ստացվում է՝ օգտագործելով ակնկալվող ներկա արժեքի տեխնիկան, որը հաշվի է առնում ներդրումներից Կազմակերպություն ամենաակնկալվող դրամական հոսքերը: Գնահատման այս տեխնիկաները և սկզբնական զեղչման դրույքը ճշգրտվում են այնպես, որ գնահատման տեխնիկայի արդյունքը սկզբնական ճանաչման պահին հավասարվում է գործարքի գնին: Ակնկալվող վճարումը որոշվում է հաշվի առնելով մայր գումարի և տոկոսի ֆիքսված մասի անուփոփոխ վճարումները, ինչպես նաև տոկոսի փոփոխուն բաղադրիչի վճարումը՝ հիմնված կանխատեսվող հասույթի հնարավոր սցենարների («հատակային»/բյուջետով նախատեսված վաճառք, «առաստաղային» վաճառք) և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում վճարվող գումարի վրա:	Ռիսկի կատեգորիա 1: Ներդրումից դրամական հոսքեր ռիսկով ճշգրտված զեղչման դրույքով: Սկզբնապես որոշված զեղչման դրույքը փոխվում է կիսամյակային կտրվածքով հարմարվելու համար (i) շուկայական դրույքի փոփոխություններին և (ii) ներդրողի ռիսկի փոփոխության (եթե առկա է), մինչդեռ պայմանագրով համաձայնեցված դրամական հոսքերը մնում են անփոփոխ: Ռիսկի կատեգորիա 2 և 3: Հավանականությամբ կշռված ներդրումներից դրամական հոսքեր՝ զեղչման դրույքի մեթոդով: Չեղչման դրույքը պահվում է նույնը, ինչ օգտագործվել է նախկինում, բայց ճշգրտվում է՝ համա- ձայն միայն շուկայական բազային դրույքի փոփոխությունների (այսինքն, դրույքը պահվում է իբրև թե գործիքը դեռ Ռիսկի կատեգորիա 1-ում է), բայց մոդելի դրամական հոսքը փոխվում է, որ արտացոլի չաշխատող լինելու աճած ռիսկը, որտեղ հավանականությամբ կշռված ներդրումներից դրամական հոսքերը հաշվի են առնում այն հավանականության սցենարը, որ պայմանագրային դրամական հոսքերի միայն որոշակի մասը կիրացվեն: Վերականգնման արդյունավետ դրույքները նման սցենարում 75-95% են Ռիսկի կատեգորիա 2-ի համար, 35-75%՝ Ռիսկի կատեգորիա 3-ի համար, 10-50%՝ Ռիսկի կատեգորիա 4-ի համար:	Կանխատեսված ամսական վաճառքի հասույթ պարտքի ողջ ժամկետի ընթացքում, «հատակային» և «առաստաղային» վաճառք յուրաքանչյուր ամսվա համար: Ռիսկով ճշգրտված զեղչման դրույք (20.38% – 24.71%)	Պահելով այլ ելակետային տվյալները հաստատուն՝ գնահատված իրական արժեքը կաճի (կնվազի), եթե: Ռիսկի կատեգորիա 1 – ռիսկով ճշգրտված զեղչման դրույքը լինել ավելի ցածր (բարձր): Ռիսկի կատեգորիա 2 և 3 – ռիսկով ճշգրտված զեղչման դրույքը լինել ավելի ցածր (բարձր); արդյունավետ վերականգնման դրույքը լինել ավելի ցածր (բարձր):

15. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում (շարունակություն)

Տեսակ	Գնահատման տեխնիկա	Գնահատման մեթոդ	Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ	Փոխկապակցվածություն նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների և իրական արժեքի չափման միջև
Ներդրումներ բաժնային գործիքներում	Ներդրումներից զեղչված դրամական հոսքեր դեպի Կազմակերպություն. Գնահատման մոդելը հաշվի է առնում դրամական հոսքերը իրականացվող պրոգնոզի վաճառքի օպցիոններից (Ռիսկի կատեգորիա 1-ի համար), նաև կանխատեսված ազատ դրամա- կան հոսքերը (Ռիսկի կատեգորիա 2-ի և 3-ի համար): Այս դրամական հոսքերը հետո ճշգրտվում են կատեգորիաներին համապա- տասխան և զեղչվում կամ կապի- տայի արժեքով (CoE), կամ կապի- տայի միջին կշռված արժեքով (WACC), նայած թե որն է տեղին յուրաքանչյուր ներդրման համար:	Ռիսկի կատեգորիա 1: Իրական արժեքը այստեղ դասակարգված բաժնային գործիքների համար հաշվարկվում է որպես կամ (i) դրամական հոսքերի զուտ ներկա արժեք, որոնք առաջացնում են պայմանագրով համաձայնեցված նվազագույն ներքին եկամտաբերություն վաճառքի օպցիոնի իրականացման ժամանակ, կամ (ii) դրամական հոսքեր վաճառքի գներից, որոնք հաշվարկվում են հաշվի առնելով պայմանագրային համաձայնեցված շահույթը մինչև տոկոսները, հարկերը, մաշվածությունը և ամորտիզացիան կամ վաճառքի վրա հիմնված բազմապատիկները, որը ավելի մեծ է՝ զեղչված սեփական կապիտալի արժեքով (CoE): Ռիսկի կատեգորիա 2 և 3: Իրական արժեքը այստեղ դասակարգված բաժնային գործիքների համար հաշվարկվում է որպես վաճառքի և սեփական կապիտալի արժեքների միջին կշռված: Մոդել ներմուծվում է հավանականությունների սցենար, որը ենթադրում է, որ որոշակի հավանականությամբ ներդրողը չի կարողանա կատարել վաճառքի պարտականությունը ոչ իր սեփական դրամական հոսքերով, որ էլ արտաքին ավելի էժան միջոցներով, ինչպես օրինակ բանկային վարկերը, ուստի Կազմակերպությունը պետք է փնտրի երրորդ կողմ, որի դեպքում ելքային գինը կլինի սեփական կապիտալի արժեքը (Կազմակերպությունում Կազմակերպության սեփականությանը համամասնորեն), և ոչ թե նախապես որոշված վաճառքի գինը: Սեփական կապիտալի արժեքը հաշվարկվում է որպես առավելագույնը հետևյալ մեծություններից՝ (i) ազատ դրամական միջոցների հոսքերի զուտ ներկա արժեք՝ զեղչված կապիտալի միջին կշռված արժեքով՝ ճշգրտված չմարված պարտքերով և դրամական միջոցներով; (ii) ներդրող ընկերության ընդհանուր ակտիվների լուծարային արժեքը: Արդյունավետ վերականգնման դրույքները նման սցենարում 20-85% են:	Պրոգնոզիվ վաճառքի օպցիոնների իրագործման արժեքները; Սեփական կապիտալի արժեք (CoE)/կապիտալի միջին կշռված արժեք (WACC) (25.23%); Երրորդ կողմի ելքի հավանականությունը (25% Ռիսկի կատեգորիա 2-ի համար, 75% Ռիսկի կատեգորիա 3-ի համար, 100% Ռիսկի կատեգորիա 4-ի համար):	Պահելով այլ ելակետային տվյալները հաստատուն՝ գնահատված իրական արժեքը կաճի (կնվազի), եթե. Ռիսկի կատեգորիա 1 – սեփական կապիտալի արժեքը (CoE) լինել ավելի ցածր (բարձր) Ռիսկի կատեգորիա 2 և 3 – արդյունավետ վերականգնման դրույքը լինել ավելի ցածր (բարձր); սեփական կապիտալի արժեքը (CoE) լինել ավելի ցածր (բարձր)

16. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

2024 թվականի ապրիլին Կազմակերպությունը 561,200 (222,101 հազար դրամ) ԱՄՆ դոլարի վարկի մասնակի վաղաժամ մարում է կատարել իր մայր ընկերությանը՝ Gazelle Finance Holding Cooperatief U.A.-ին,